

предпринимательская деятельность без государственной регистрации перестала быть самостоятельным преступлением, преследующим цель избежать регистрации в связи с длительностью рассмотрения этого вопроса государственными органами, а стала выступать способом уклонения от уплаты сумм налогов и сборов. В этой связи законодателем было принято решение декриминализовать предпринимательскую деятельность, осуществляемую без государственной регистрации, а также запрещенную предпринимательскую деятельность.

Внесение дополнений и изменений в уголовный закон было направлено на реализацию п. 11 Декрета Президента Республики Беларусь от 23 ноября 2017 г. № 7 «О развитии предпринимательства» [2] и позволило обеспечить возможность максимально отказаться от назначения наказания в виде лишения свободы (там, где это было объективно необходимо) за совершение преступлений экономического характера; исключить использование неоднозначных и оценочных определений; перевести, с учетом общественной опасности преступных деяний, отдельные составы экономических преступлений из категорий тяжких или менее тяжких в категории не представляющих большой общественной опасности, а также увеличить крупный и особо крупный размер ущерба, влекущий более строгую ответственность.

Список использованных источников:

1. О внесении изменений и дополнений в некоторые кодексы Республики Беларусь»: Закон Респ. Беларусь, 9 янв. 2019 г. № 171-3 // Эталон –Беларусь [Электронный ресурс] / Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2019.

2. О развитии предпринимательства: Декрет Президента Респ. Беларусь, 23 нояб. 2017 г., № 7 // Эталон –Беларусь [Электронный ресурс] / Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2019.

Кубецька Ольга Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент,
завідувач навчально-науковою лабораторією
з дослідження проблем економічної безпеки

Лазарєв В.О.,

кандидат юридичних наук,
декан факультету економіко-правової безпеки,
підполковник поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОТИДІЯ ЕКОНОМІЧНИМ ЗЛОЧИНАМ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Ситуація, що склалася сьогодні в Україні, а саме, тривале проведення антитерористичної операції, зміна уставленого устрою політичного та

соціально-економічного характеру, перебудова системи правоохоронних органів, супроводжується погіршенням злочинної ситуації в країні, зокрема економічної. Запобігання економічній злочинності є визначальним напрямом діяльності держави, який включає заходи загально-соціального, спеціально-кримінологічного й індивідуального характеру.

Економічна злочинність дуже ризикове явище, яке прижилося в усіх сферах діяльності держави та виступає стримуючим фактором її розвитку.

Конкретизація категорії відіграє дуже важливе значення у його трактуванні та успішному використанні у практичній діяльності. Чітка, точна система понять, яка враховує всі особливості певних категорій, є основним інструментарієм пізнання у будь-якій науці та дозволяє з'ясувати сутність цих категорій, показати взаємозв'язки між ними, відокремити їх від суміжних понять. Даний факт має безпосереднє відношення до поняття «економічна злочинність» [3].

Сутність дефініції «економічна злочинність» наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Сутність категорії «економічна злочинність»

Автор	Зміст
Коваленко В.	Це кримінально карні винні і суспільно небезпечні діяння, при вчиненні яких для одержання матеріальної вигоди використовуються легальні економічні інститути (правила, форми, процедури, механізми економічної діяльності) [1].
Яковлев О.М.	Сукупність корисливих зазіхань, на власність, порядок управління народним господарством, що вчиняються особами, які займають певні соціальні позиції в структурі економіки та виконують повноваження, пов'язані з цими позиціями [4].
Мочкош Я.	Корисливі діяння, вчинювані особами, які виконують певні функції у сфері виробництва, товарообігу чи фінансової діяльності і спрямовані на отримання незаконного прибутку; високий ступінь їх поширеності, тривало і поширено розвивається під прикриттям економічної діяльності; здатність до швидких змін на ґрунті професійної діяльності з використанням необхідних фахівців; енергійний перехід до нових організаційних та структурних перетворень та активна протидія правоохоронним органам [2].
Кубецька О.М., Лазарев В.О.	Суспільно небезпечні діяння особи (осіб), які вчиняються з метою отримання неправомірної вигоди через застосування легальних економічних інститутів.

Останніми роками, найбільшого поширення як в правових актах, так і в юридичній літературі, набула категорія «протидія злочинності». Зокрема, зазначена дефініція використовується, наприклад, у Законі України «Про протидію торгівлі людьми». Протидія злочинності здійснюється через систему заходів соціального та особливого характеру, зорієнтованих на ліквідацію причин, що зумовлюють реалізацію незаконних діянь, які мають місце, тільки готуються або вже почалися, ідентифікації винних осіб і, як наслідок, притягнення їх до відповідальності у відповідності до законодавства. Протидія полягає не тільки у попередній діяльності з

попередження злочинності, а в конкретних примусових заходах впливу на відповідних суб'єктів у процесі здійснення ними злочинної діяльності, а також у профілактичних заходах усунення наслідків злочинних діянь [7].

Далі з'ясуємо зміст категорії «протидія» (табл. 2)².

Таблиця 2

Сутність категорії «протидія злочинам»

Автор	Зміст
Блага А.Б., Богатирьов Л.М	Особливий комплексний, багаторівневий об'єкт соціального управління, який складає різноманітна за формами діяльність відповідних суб'єктів (державних, недержавних органів, установ, громадських формувань та окремих громадян), які взаємодіють у вигляді системи різнорідних заходів, спрямованих на пошук шляхів, засобів та інших можливостей ефективного впливу на злочинність з метою зниження інтенсивності процесів детермінації злочинності на усіх рівнях, нейтралізації дії її причин та умов для обмеження кількості злочинних проявів до соціально толерантного рівня [6]
Матеріал з Вікіпедії вільної енциклопедії.	Система заходів, що вживаються державними органами, громадськими організаціями, представниками влади та іншими особами, спрямованих на протидію процесам детермінації злочинності, що мають на меті ресоціалізацію потенційних злочинців, запобігання вчиненню нових злочинів [8].
Кубецька О.М., Кайдаш О.	Система заходів щодо боротьби та запобігання злочинам в різних сферах функціонування держави, суспільства.

Отже, можна зробити наступні висновки, що протидія економічним злочинам дуже важливе завдання для держави, та для суспільства в цілому. На рівні країни, повинні формуватися дієві заходи, реалізація яких має призвести до позитивних зрушень (змін) в контексті розглянутого питання.

Список використаних джерел:

1. Коваленко В. В. Організація профілактики економічної злочинності в Україні : дис. докт. юрид. наук : 12.00.07 / В. В. Коваленко. - Х., 2004. - 398 с.
2. Мочкош Я. В. Проблеми боротьби з економічною злочинністю/ Я. Мочкош// Часопис Київського університету права. - 2012. - №2.- С. 299-304.
3. Базарук І.М. Економічна злочинність та її ознаки [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://www2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyku/nvsvy/02_2008/08bimtyo.pdf
4. Яковлев А.М. Социология экономической преступности. – М.: 1988.
5. ЗУ «Про протидію торгівлі людьми» [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3739-17>.

² **ПРОТИДІЯ**, і, жін. Дія, що спрямована проти іншої дії, перешкоджає їй. Карні експедиції по селах, цинічне нехтування елементарних прав громадянина.. — все це, річ ясна, не могло не викликати протидії серед молодого покоління (Ірина Вільде, Сестри., 1958, 171); Незважаючи на протидію російського царизму, зростала і зміцнювалася братерська дружба між діячами російської та української культури (Комуніст України, 9, 1967, 6); Сік алое став визнаним засобом мобілізації організму для протидії хворобі (Наука і життя, 7, 1967, 43).

Словник української мови: в 11 томах. — Том 8, 1977. — Стор. 317.

6. Богатирьов І.Г., Дитвинов О.М. Кримінальна політика як наукова стратегія у сфері протидії злочинності. / Вісник Кримінологічної асоціації України. Харків. ХНУВС. 2013 Ст. 6-12 (264 ст.).

7. Веприцький Р.С. Поняття та зміст заходів протидії злочинності [Електронний ресурс]/ Режим доступу: file:///C:/Users/K_/Downloads/evpe_2014_3_23.pdf

8. Попередження злочинності [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org>.

Логвиненко Борис Олексійович,
д.ю.н., доцент, завідувач кафедри
адміністративного права, процесу та
адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Поширеність економічних правопорушень являє собою одну з найбільших загроз, як для фізичних а юридичних осіб, так і для держави у цілому. Поряд із посяганням на права і свободи фізичних та юридичних осіб, такі правопорушення завдають шкоди економічній стабільності держави, дестабілізують правопорядок, що діє у суспільному житті.

У сонмі таких правопорушень окремою складовою можна виокремити економічні правопорушення у сфері охорони здоров'я. Варто зауважити, що додаткової актуальності належній організації запобігання та протидії економічним правопорушенням у сфері охорони здоров'я додає те, що здоров'я є складаною категорією та соціальною цінністю, що має як індивідуальний (фізичне і психічне здоров'я конкретної особи) так і суспільний характер (громадське здоров'я).

Одними з найпоширеніших видів таких правопорушень є фальсифікація лікарських засобів (стаття 321-1 Кримінального кодексу України) та продаж лікарських засобів без рецепту (стаття 42-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення).

Зауважимо, що фальсифікують абсолютно всі види медичної продукції: ліки, вакцини, медичні вироби, діагностики «in vitro», і навіть харчові добавки. Підробляють як генеричні, так і інноваційні препарати, починаючи від дуже дорогих ліків для лікування від раку і закінчуючи дуже дешевими препаратами для зняття болю. Будь-який лікарський засіб і медичний виріб може бути підроблено або мати неналежну якість. Разом із тим, чим більш високою є вартість ліків, тим більше шансів на фальсифікат [1].

Нагадаємо, що за статтею 321-1 «Фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів» Кримінального кодексу України, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою